

Hvor ser Finanstilsynet flest mangler i indsatsen mod hvidvask?

De finansielle virksomheder har stadig ofte mangler i deres indsats med at forebygge hvidvask og terrorfinansiering. Det viser en gennemgang fra Finanstilsynet af de påbud, som virksomhederne har modtaget på området vedrørende tilsynsaktiviteter i perioden fra medio 2017 til udgangen af 2021.

Gennemgangen er gennemført for at vurdere udviklingen i de finansielle virksomheders forebyggende foranstaltninger i forhold til hvidvask og terrorfinansiering.

Tilsynet på hvidvaskområdet er intensiveret gennem de seneste fem år, bl.a. på baggrund af en række politiske aftaler. Finanstilsynet registrerer løbende data om sine tilsynsreaktioner på området.

Risikobaseret tilsyn

Tilsynsvirksomheden i Finanstilsynet er generelt risikobaseret. Det vil sige, at Finanstilsynet på baggrund af en vurdering af sandsynlighed og konsekvens af de forskellige risici tilrettelægger sit tilsyn efter, hvor risiciene – i dette tilfælde for hvidvask og terrorfinansiering – anses for at være størst. Finanstilsynet bruger instrumenterne i den finansielle regulering til at begrænse disse risici. Godt 1.500 virksomheder er underlagt tilsyn på hvidvaskområdet. Finanstilsynet tilstræber løbende at dække alle brancher og arbejder kontinuerligt på at udvikle og målrette kommunikation og vejledning til virksomhederne om forpligtelser efter hvidvaskloven og hvidvasktilsynet.

Fokus for gennemgangen

Gennemgang fokuserer på følgende områder:

- Hvordan er påbuddene fordelt på forskellige brancher?
- Hvilke pligter i henhold til hvidvaskloven giver typisk anledning til påbud?
- Hvordan har udviklingen været i antallet af påbud?

Finanstilsynet har givet 641 påbud i forbindelse med 188 tilsynsaktiviteter, der for så vidt angår nogle af aktiviteterne dækker flere virksomheder, i perioden fra medio 2017 til udgangen af 2021. Finanstilsynet giver typisk virksomhederne påbud for utilstrækkelige skriftlige politikker, forretningsgange og kontroller (§ 8 i hvidvaskloven). Herudover har virksomhederne typisk udfordringer i relation til kundekendskab (§§ 10 og 11 i hvidvaskloven) og i relation til risikovurdering (§ 7 i hvidvaskloven).

Observationer fra gennemgangen

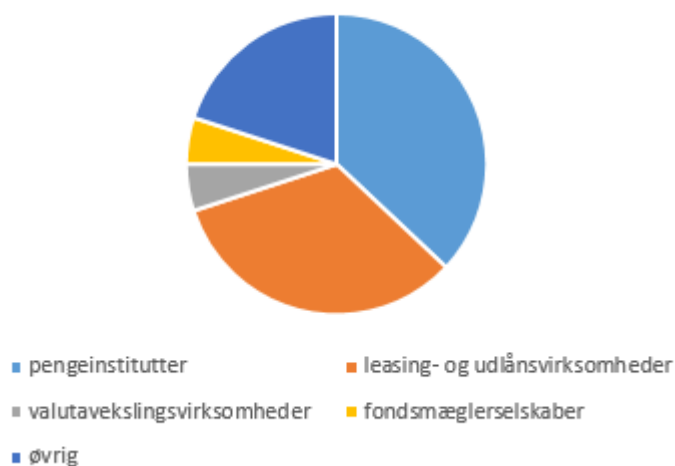
- I perioden har pengeinstitutterne været genstand for ca. 34 pct. af det samlede antal inspektioner, leasing- og udlånsvirksomheder mv. ca. 23 pct., valutavekslingsvirksomheder ca. 10 pct., fondsmæglerselskaber ca. 9 pct. og øvrige ca. 24 pct.

Inspektion fordelt på virksomhedstype

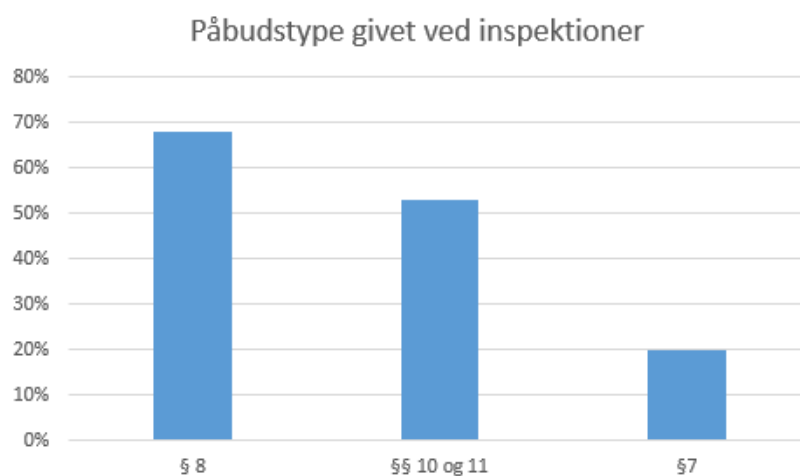

- Ca. 37 pct. af alle påbud er udstedt til pengeinstitutter, ca. 33 pct. til leasing- og udlånsvirksomheder mv., ca. 5 pct. til fondsmæglerselskaber, ca. 5 pct. til valutavekslingsvirksomheder og ca. 20 pct. til øvrige brancher. Virksomhederne i leasing- og udlånsvirksomheder mv. synes at være overrepræsenteret i antallet af påbud, hvis andelen af påbud sammenholdes med andelen af tilsynsbesøg.

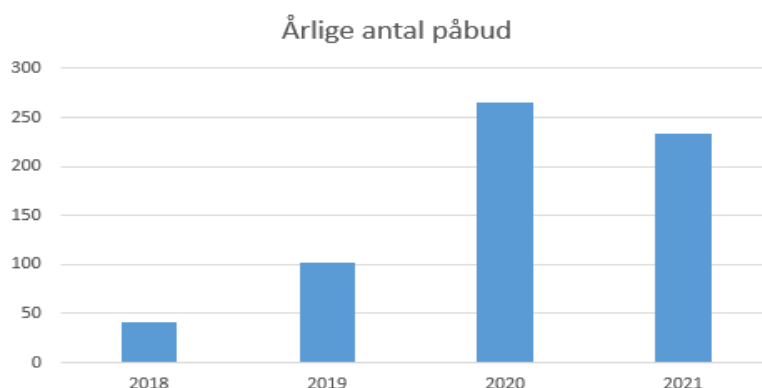
Påbud fordelt på virksomhedstype

- Påbud, der vedrører, at virksomhederne skal have tilstrækkelige skriftlige politikker, forretningsgange og kontroller (§ 8 i hvidvaskloven), blev givet i forbindelse med ca. 68 pct. af alle inspektioner, påbud om kravene til kundekendingsprocedurer (§ 10 og § 11 i hvidvaskloven), herunder transaktionsovervågning, blev givet i forbindelse med ca. 53 pct. af alle inspektioner, mens påbud om risikovurdering (§ 7 i hvidvaskloven) blev givet i forbindelse med ca. 20 pct. af alle inspektioner i perioden.
- I relation til utilstrækkelige forretningsgange (§ 8) handler det ofte om, at virksomhederne ikke i tilstrækkelig grad får beskrevet de konkrete operationelle aktiviteter, som medarbejderne skal udføre for eksempel i forbindelse med kontroller.

- Finanstilsynet har givet et stigende antal påbud i perioden fra 2018 til 2021 (sidste hele opgjorte år) på hvidvaskområdet. Virksomhederne modtog samlet 41 påbud i 2018, 102 påbud i 2019, 265 påbud i 2020 og 233 påbud i 2021. At der kun var 41 påbud i 2018 afspejler i høj grad, at påbudene blev givet på baggrund af ti inspektioner i 2017, hvorimod påbuddene de efterfølgende år blev givet efter et langt større antal inspektioner. Registreringstidspunktet er det år, hvori afgørelsen træffes, og ikke det år, hvori selve inspektionen fandt sted.

Note: Finanstilsynet startede på den samlede registrering af påbud på baggrund af 45 gennemførte inspektioner i årene fra 2018 og fremover. I 2018 blev seks rapporter registreret på baggrund af inspektioner i 2017, i 2019 28 rapporter, i 2020 57 rapporter og i 2021 40 rapporter.

- Tallene for de seneste år kan indikere, at virksomhederne fortsat har udfordringer med at overholde hvidvaskloven. De er dog også udtryk for, at Finanstilsynet i perioden har styrket sin indsats på tilsynsområdet og udviklet sine metoder til at udvælge de virksomheder, der potentielt har de største udfordringer med at overholde lovgivningen.
- Finanstilsynet foretog i øvrigt i 2020 en tværgående undersøgelse af en række fondsmæglerselskabers risikovurdering (§ 7, stk. 1) på hvidvaskområdet. Undersøgelsen viste, at kvaliteten og omfanget af risikovurderingerne varierer. Flere fondsmæglerselskaber har ikke udarbejdet en tilstrækkelig risikovurdering, som afspejler de risici, som virksomhederne er udsat for. Omvendt er der også virksomheder, der har en god risikovurdering.

Konsekvensen af påbud

En virksomhed får typisk tre måneder til at følge op på påbud. Indenfor denne frist skal virksomheden sende dokumentation for, at den har fulgt op på påbuddene. Finder Finanstilsynet, at en virksomhed ikke har efterlevet et påbud, bliver virksomheden bedt om at rette op på manglerne.

I særligt grove tilfælde kan Finanstilsynet udstede et administrativt bødeforelæg eller foretage politianmeldelse af virksomheden.

Finanstilsynet offentliggør på sin hjemmeside løbende redegørelserne for inspektionerne på hvidvaskområdet. Heraf fremgår de påbud, som virksomhederne har fået på de enkelte tilsynsbesøg.

Inspektioner og vejledning fremover

Finanstilsynet vil bruge gennemgangen i forbindelse med den fortsatte risikovurdering og løbende inspektionsplanlægning, så inspektionerne stadigt bliver mere målrettet efter de største udfordringer og risici for hvidvask og terrorfinansiering.

Finanstilsynet vil fortsat vejlede virksomhederne i, hvad de skal gøre for at overholde pligterne i hvidvaskloven, og orientere om de risici, de skal være opmærksomme på. Det sker f.eks. gennem Finanstilsynets hvidvaskvejledning og øvrig information på Finanstilsynets hjemmeside, indlæg på seminarer, deltagelse i fora og møder med brancheorganisationerne og på Finanstilsynets årlige hvidvaskseminar.

Virksomhederne kan også have gavn af at søge inspiration i redegørelserne, der offentliggøres på Finanstilsynets hjemmeside, til at indrette deres virksomhed i forhold til at forebygge hvidvask og terrorfinansiering.

Hvorfor er påbud vigtige?

En virksomhed modtager påbud, hvis den ikke lever op til lovgivningen.

Et påbud er dermed en besked til virksomheden om, at dens adfærd eller handlinger indenfor et givent område af hvidvaskreglerne ikke er gode nok.

Påbuddet er udformet, så det sigter på, at virksomheden forstår, hvorfor en adfærdsændring eller handling er påkrævet, så effekten af påbuddet bliver forankret i virksomheden.

Et påbud kan f.eks. dække over, at en virksomhed mangler overvågning af transaktioner, eller at overvågningen har fejl og mangler. Antallet af påbud afhænger også af, hvilket fokus Finanstilsynet konkret har for sit tilsyn med den enkelte virksomhed.

Yderligere information

Lovgivning på hvidvaskområdet

Love, bekendtgørelser, direktiver mv. relateret til hvidvask findes på Finanstilsynets hjemmeside: *Link indsættes:* [Regler for hvidvask \(finanstilsynet.dk\)](https://www.finstilsynet.dk/Regler-og-vejledning/Regler-for-hvidvask)

Finanstilsynets vejledning til hvidvaskloven

Vejledningens formål er at støtte virksomhederne i deres arbejde med at leve op til lovgivningen og dermed undgå at blive brugt til hvidvask og terrorfinansiering. Vejledningen findes på ovennævnte hjemmeside.

Hjemmesiden indeholder også links til en række andre nyttige informationer, som støtter virksomhederne i deres arbejde.